

AZ IFJÚ TABÁN

A Gellérthegy, a Duna és a Vár között Az utolsó mézesbábos Természet alkotta amfiteátrum

Itt született **Semmelweis Ignác**, odébb „az ordas hegyek közt a szent öreg élt, **Virág Benedek**”. Itt alkotott **Ybl Miklós**, ezeken az utcákon sétált **Kosztolányi**...

JELENTÉSE: ALSÓVÁROS

Régi házak, öreg tornyok: a Tabán. A név ismerősen cseng, pedig nem magyar eredetű. A városrészt a törökök keresztelték el; Tabán: alsóváros. S lehetett-e ennél ideálisabb helyük timároknak, cserzővargáknak, mint ez — a Gellérthegytlől, a Dunától és a Vártól övezett — terület? De nemcsak ezeket a mesterembereket találta meg itt a Budavár felé kocogó vándor. A gvertyaöntők, a híres kályhacsempé-készítők és a mézeskalácsosok is ide telepedtek.

A lankás lejtőin borszőlőt is termő hangulatos várost 1810-ben nagy tűzvész pusztította. A zsindeyes kunyhók elhamvadtak. Később ugyan újjáépítették, rendbehozták a piros tetős házakat, a zöldsalugáteres ablakokat, a leánderes kerteket, de utána még pusztítóbb csapás sújtotta a Tabánt: 1927 után lebontották, mert — így jegyezte föl a krónika — a várpalota ablakán kinéző urak szemét sértette a falusi település. Alig maradt meg egy-két ház, egy kevés romantikus rom és park. A Tabán egykori hangulatát már csak a költő Kosztolányi idézte fel: „Köröttem — esős vízfestmény — Tabán / Nyugodt lennék, vagy boldog is talán... / Bogarásznék a Gellérthegy alján / ... És új boron mikor habos a rámpán / Kapukulcs a kezemben, s kézilámpás / Korhely árnyékomat nyomomba hívnám / Mennék haza a kormos süket utcán /”

NEM ROMANTIKA

A második világháború fővább rombolt. A megmaradt házak is rommá lettek, elpusztult a Szarvas-ház, az Apród utca, a tabáni templom, a Rácfürdő, a parkokban bombatölcsérek tátongtak...

— Azóta ismét megszépült a Tabán — mondja az I. kerületi Tanács elnöke. — Helyreállították a hangulatos Szarvas-házat, Semmelweis Ignác szülőházát, restaurálták a tabáni templomot és a Rácfürdőt. A hatalmas park megifjodott. Szeretjük ezt a vidéket, de a szeretet nem csupán lokálpatriotizmusból, romantikus érzelmekből fakad; a hagyomány tisztelete megkívánta a megmaradt emlékek helyreállítását, de a régi házak mellett modern épületek is születtek. A Tabán felett pedig a kerület lakóinak segítségével sportpályát építettünk.

A föld mélye ma is bizonyít. A Hadnagy utcai támfal alapozásakor az építők ósdi, boltíves pincékre bukkantak. A buzogánytorony alól óriási vörösmárvány hordó került elő. Úgy tervezik, hogy a régi pincékben vendéglőt rendeznek majd be.

A HÁTTÉR: A PALOTA

Es mi lett a híres mesteremberekkel? Az utolsó tabáni mézeskalács-készítőket, a 81 éves **Benedek Franciskát** és 76 éves húgát az Attila utcában találtam meg. De már ők sem dolgoznak a régi, nehéz faragott körtefa-mintákkal; manapság pléhformával „bökik” ki a pedrettbajszú huszárt, a tükröszívet, a debreceni tallért. „Csináljuk, amíg bírjuk. De

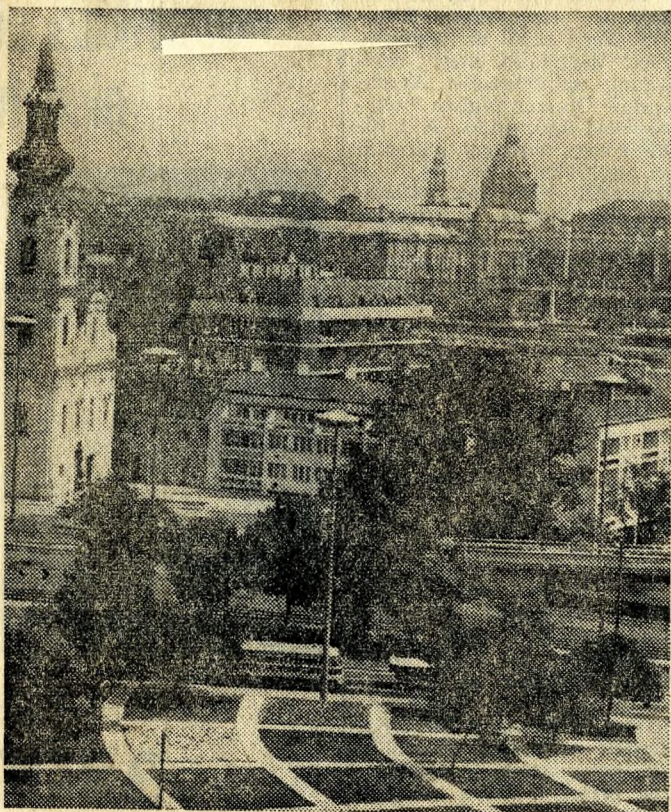
elmúlik ez is. A fiatalok már nem kedvelik ezt a mesteriséget. És ne is jöjjön olyan a szakmába, aki nem szívvel készíti a mézeskalács szívet.”

A Tabán megifjodott, az építés befejeződött. De a ta-

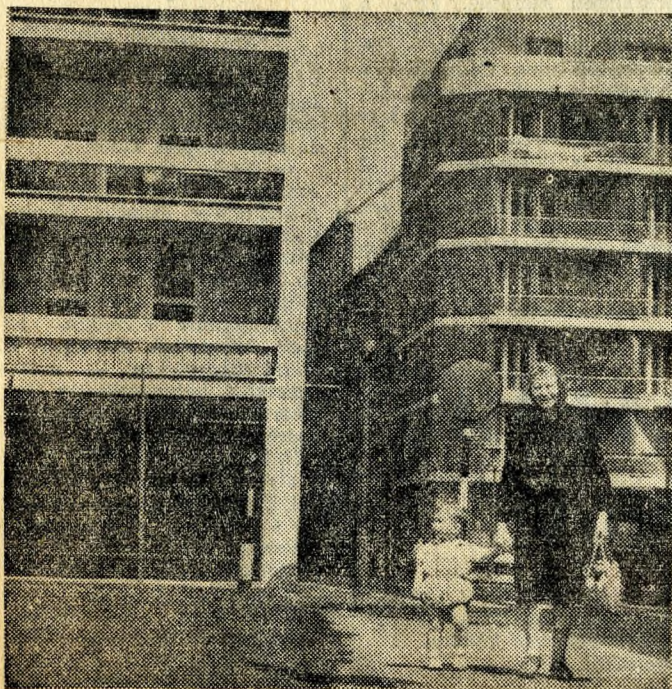
Budapestre vonatkozó újságcikkek		Szerző:	Hozzájárulás, levél	
		Cím:	Az ifjú Tabán	
Forrás:	Közt. Szolgálat		1966. jún. 25.	
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. fiz.)	(Oldal)	
Tárgy	Hely	Idő	Személy	OSZTÁLYOZÁS
91(439Bp)09		1966		
Helyszám				

nácseleőknek készek az új tervei. Nemsokára elkészül a modern erőmű, amely a palotának és a környék iskoláinak adja majd a meleget. *Dédelgetett terve az is, hogy a Hegyalja úti szabadtéri színpadot — a természet is amfiteátrumnak alkotta — kibővítsék.* A díszlet maga a környezet lenne, a háttér a palota adná. És a magyar Horácnak is méltó emléket állítanak: Virág Benedek szobrát egykori lakóháza közelében, az Apród utcában állítják fel.

Harangozó Márta

Barokk és Op Art. Az öreg tabáni templomot az újjávarázsolt park és az Erzsébet-híd felüljárója övezi.

A piros tetős, zöld zsalugáteres, leánderes kunyhók helyén: modern lakóházak.

MTI-fotó — Fényes felv.